

Caroline Björck

Andreas Birgegård

**Dimensionell personlighetsmätning via
Structural Analysis of Social Behavior: Teori,
mätmetoder och forskning**

Dimensionella personlighets-modeller

Traitpsykologi

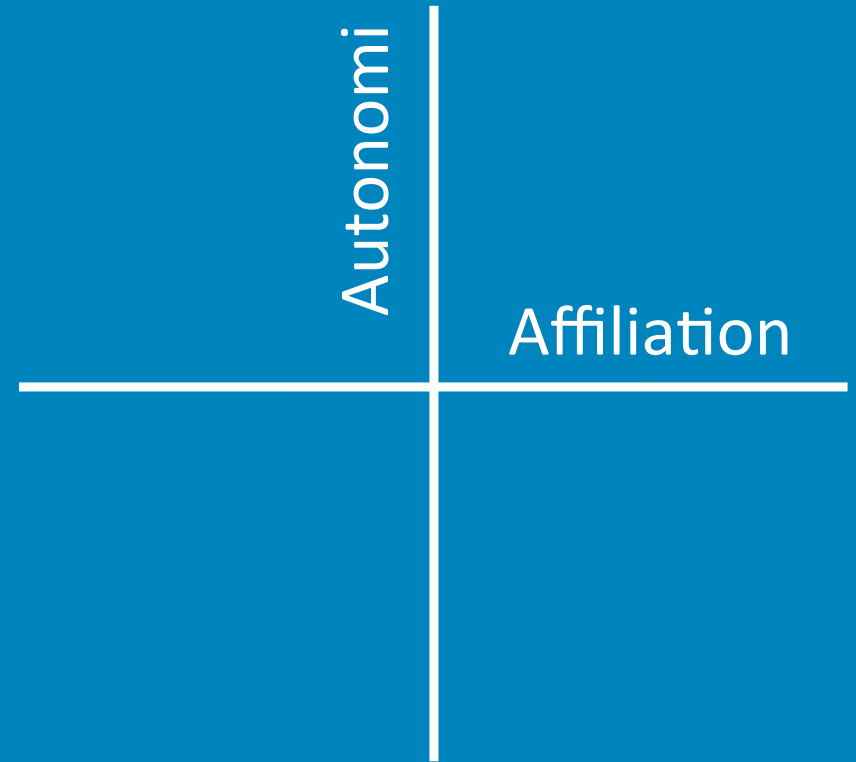
Orsakande traits, ex Eysenck (PEN)

Deskriptiva traits, ex NEO

Både och, ex interpersonella cirkumplex

Interpersonell teori

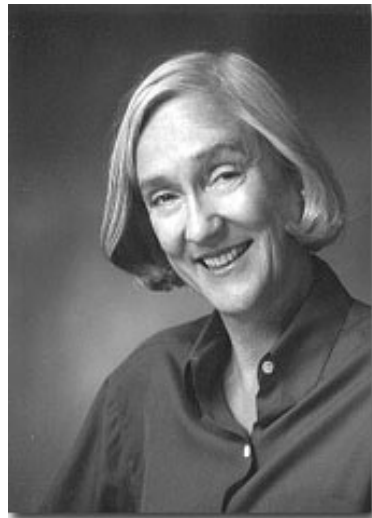
Två universella
dimensioner formar ett
cirkumplex

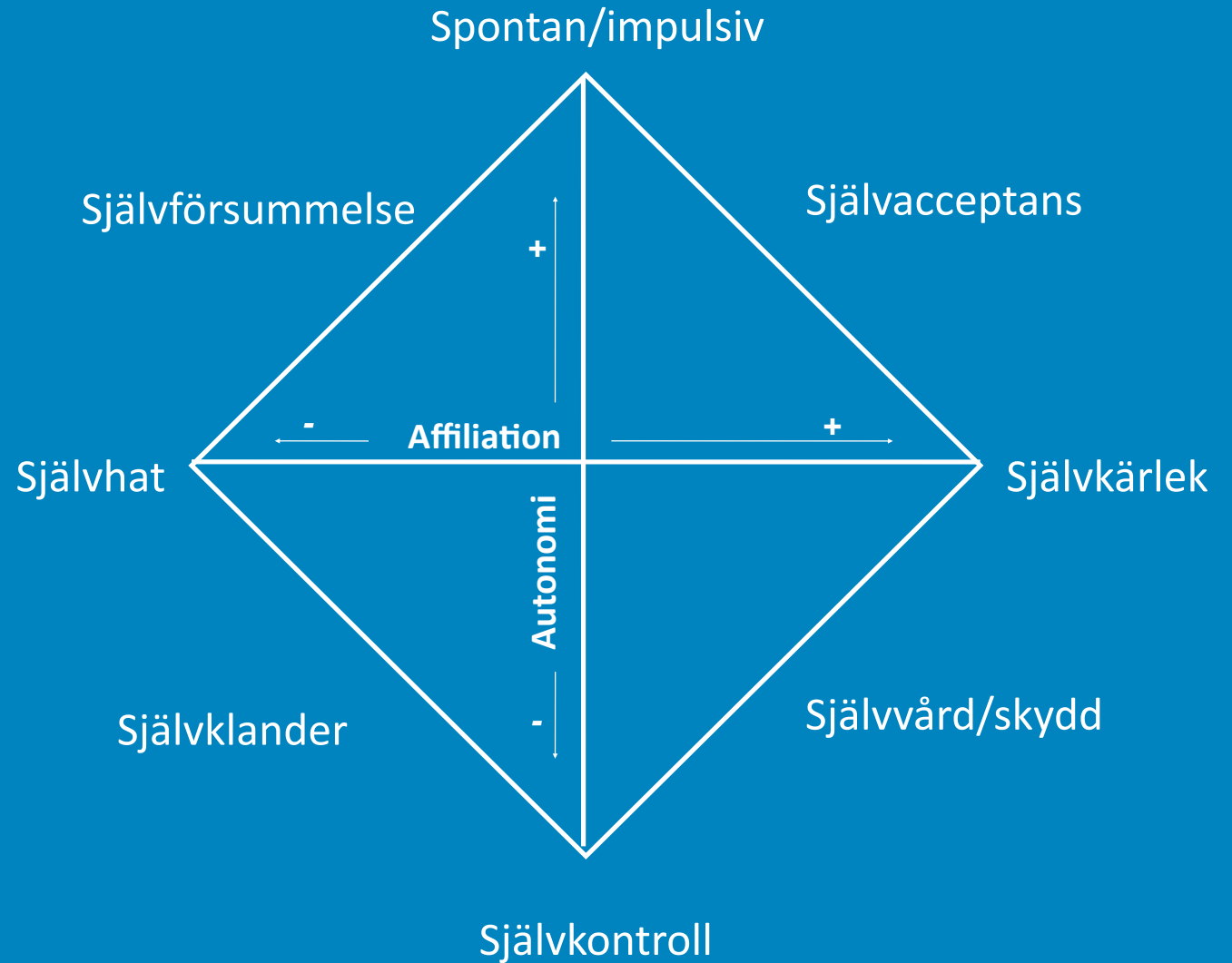

Självbild enligt

SASB

Lorna Smith Benjamin

Structural Analysis of Social Behavior

Interpersonell teori och självbild

Självbilden...

...påverkar perception

...vill bli bekräftad (positiv eller negativ)

...har direkta konsekvenser för samspel

Vad är poängen med SASB?

Strikt operationaliserad teori: testbar

- > Grundforskning (personlighet, socialpsykologi)
- > Psykopatologiforskning
- > Psykoterapiforskning

Redskap för att analysera och
förbättra samspel

Redskap för att konceptualisera fall
och utforma behandling

Mätmetoder

Frågeformulär

36 frågor per yta, 4-5 per kluster

Yta 1 och 2 kan anpassas till vem som helst

Yta 3 = Introjekt eller självbild

Negativ självbild hos patienter med ätstörning

är vanligt

är en riskfaktor för sämre behandlingsutfall

finns ofta kvar lång tid efter behandling

kunskap saknas om självbild och
behandling

Negativ självbild kan ta sig uttryck som...

självhat

inåtvänd ilska

självdestruktivitet

känsla av att inte duga till

att vara sin egen värsta fiende

Forsknings- exempel

SASB självbild och ätstörningar:

Vad vet vi från klinisk forskning?

Studie 1

Metod

Steg 1 Diagnosgrupperna jämfördes med normala kontroller samt kontrollgupp med depression

Steg 2 Mellangruppsjämförelser. Diagnosgrupperna jämfördes inbördes med avseende på symtom (psykiatriska/psykologiska).
Fråga? Finns kliniska skillnader mellan grupperna? (BMI/EDI-2)

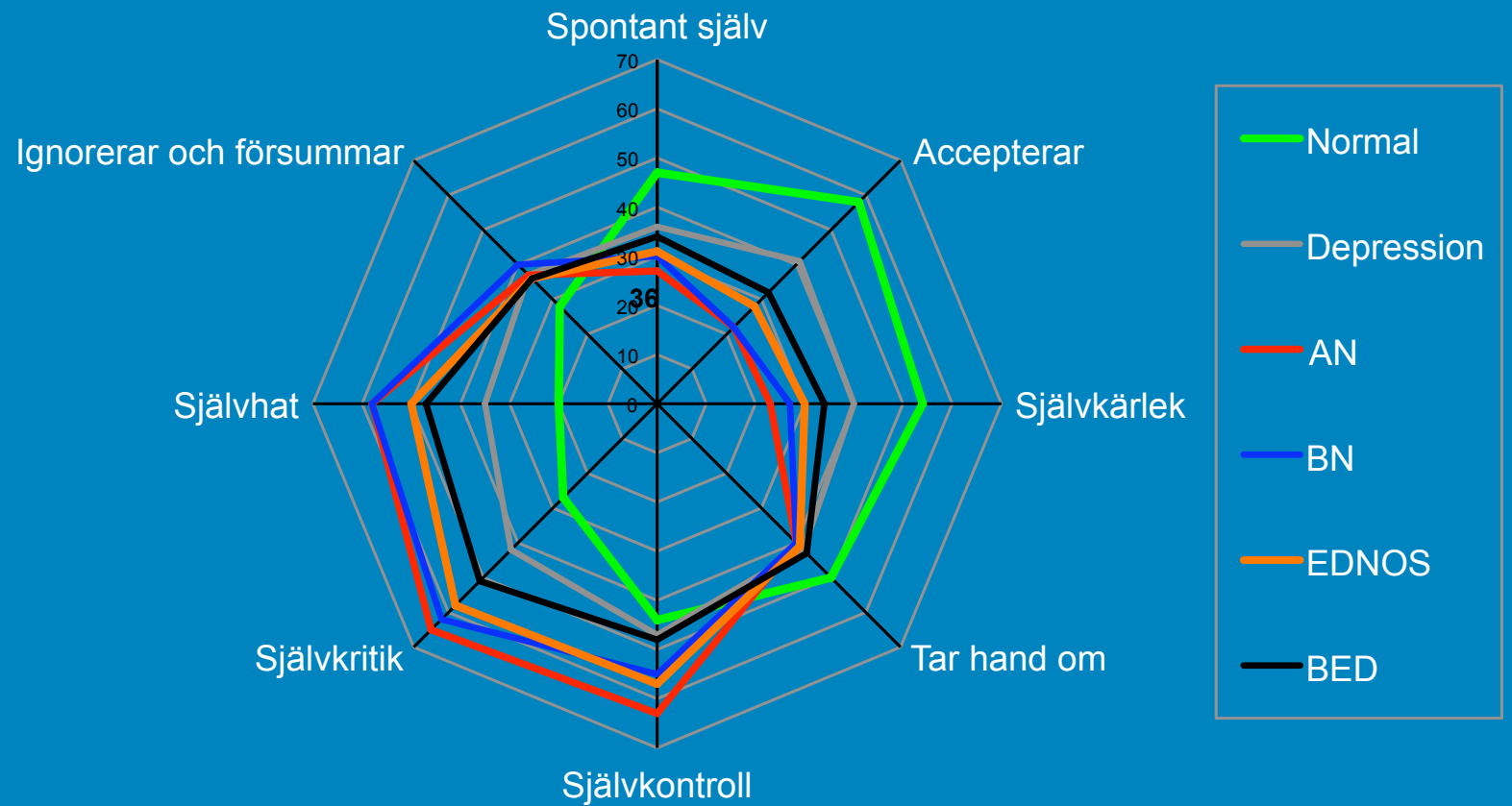
Steg 3 Jämförelser av profiler (SASB) mellan diagnosgrupperna.
(Signifikanta skillnader framkom. Problem? förklara grad av patologi skillnader?)

Steg 4 Valideringsförfarande:

Kovariat bestående av all gemensam varians i de olika ingående variablerna användes för att re-analysera (steg 3)

Studie 1

Självbild i olika diagnoser

Studie 1

Resultat

Björck, C., Clinton, D, Sohlberg, S. & Noring, C. (2003). Interpersonal profiles in eating disorders: Ratings of SASB self-image. *Psychology and Psychotherapy: Theory , Research and Practice*, 76, 337-349

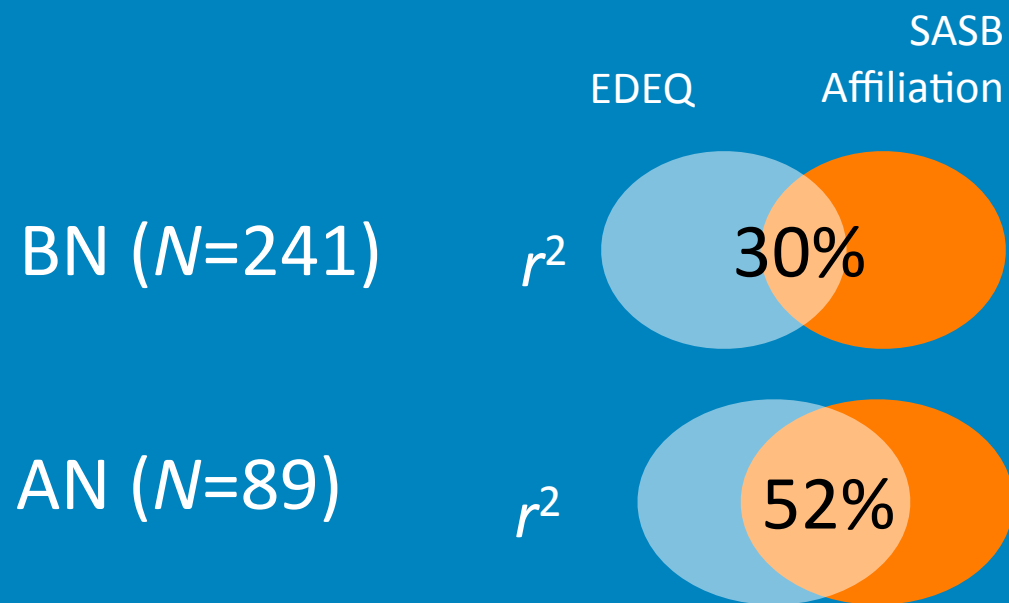

- Patienter med ätstörning hade mer negativ självbild jämfört med kontroller
- Inom gruppen hade patienter med hetsätning mest positiv självbild och anorexi mest negativ
- Ätstörda kan ha olika typer av negativ självbild vilket innebär risken för negativt samspel kan vara högre i vissa fall

Studie 2

Är patienterna
identifierade med
sina symtom?

Korrelationer mellan EDEQ
och SASB Affiliation (hat-
kärlek) respektive Autonomi
(kontroll-frisläppande)

Studie 2

Slutsatser

Stark relation mellan självbild och symtom

Särskilt AN

Utmana symtom = ifrågasätta självet

Studie 3

Självbild och komorbiditet

(Birgegård, Högdahl & Björck, in prep)

Finns samband mellan typ av komorbiditet och självbild?

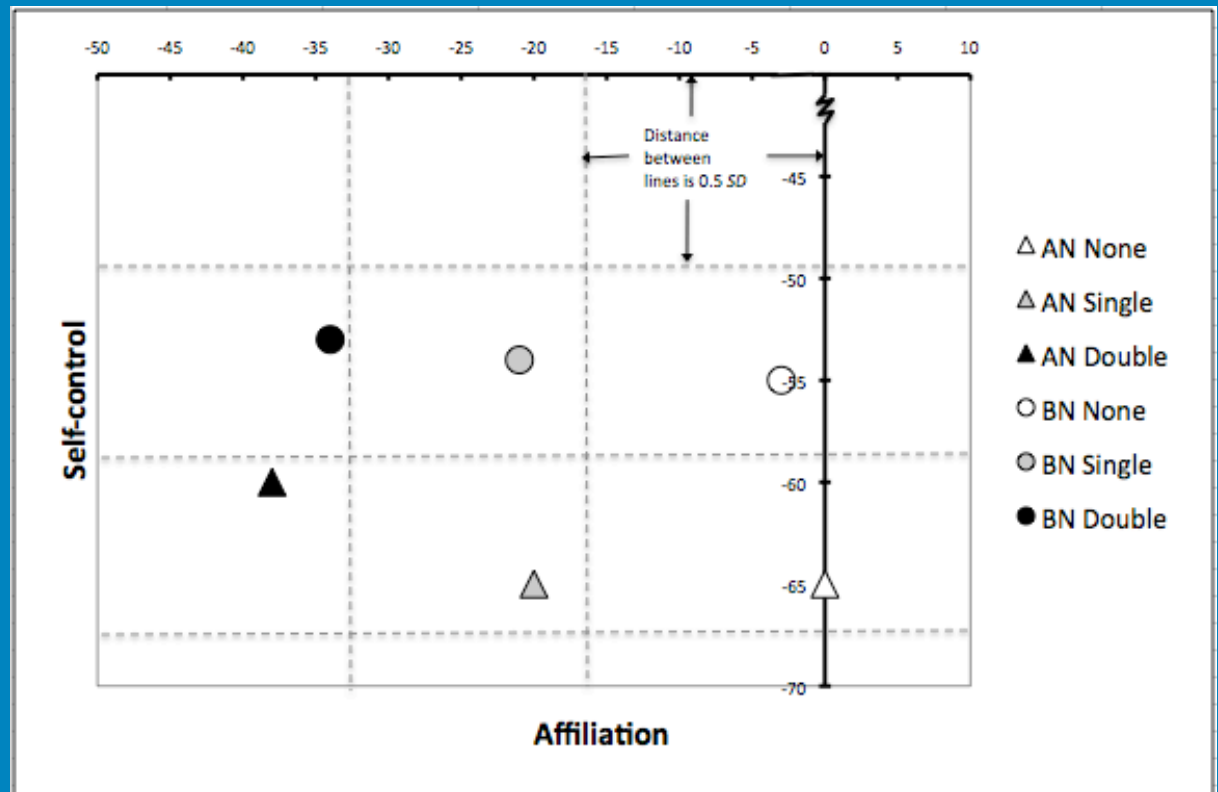
Depression resp. ångest via SCID-I

Vuxna patienter N=1311

	None	Single	Double	Σ
AN	33 %	40 %	27 %	15 %
BN	29 %	37 %	34 %	39 %
EDNOS	29 %	40 %	31 %	39 %
BED	40 %	31 %	29 %	6 %
Σ	30 %	38 %	32 %	100 %

Studie 3

Resultat

Studie 3

Slutsatser

Komorbidity kan antyda saker om självbild, och tvärtom
Sannolikt mycket olika vårdbehov och samspelestil
“Endast” ätstörning relativt lättbehandlat?

Vad påverkar utfallet?

Grad av sjuklighet?
Psykiatrisk belastning
Självbild?
Socioekonomiska faktorer?

Diagnos
Kliniska bedömningar
Patientens självskattning

Generellt utfallsmått

Sjuk ..... Frisk

Studie 4

Prediktion av utfall

Björck, Clinton, Sohlberg, Norring
(2007) Negative self-image and
outcome in eating disorders: Results
at 3-year follow-up. *Eating
Behaviors*, 8, 398-406

Faktorer som förklarar varians i utfallet vid tre års uppföljning (N=246)

Initiala faktorer som studerades

Faktorer som predicerade utfall efter 3 år

Kliniska symtom (BAB-intervjun)

Sysselsättning

Interpersonella relationer (BAB-intervjun)

Spontant själv (SASB K1)

Accepterar sig själv (SASB K2)

Älskar och tycker om (SASB K3)

Tar hand om (SASB K4)

Kontrollerar sig själv (SASB K5)

Klandrar sig själv (SASB K6)

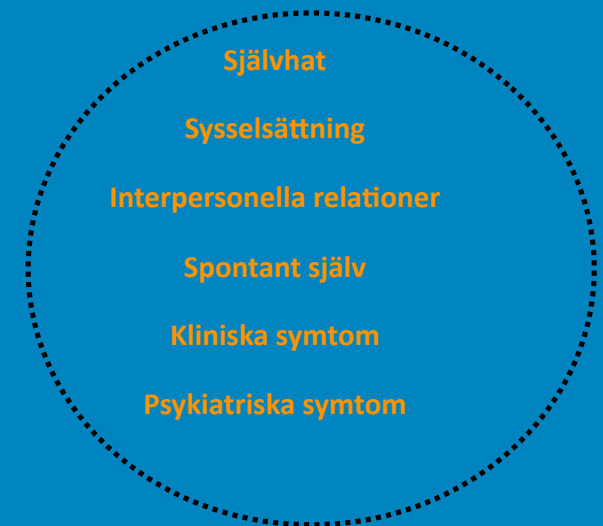
Självhat (SASB K7)

Ignorerar sig själv (SASB K8)

Ätstörningssymtom (EDI-2)

Psykologiska symtom (EDI-2)

Psykiatriska symtom (SCL-90)

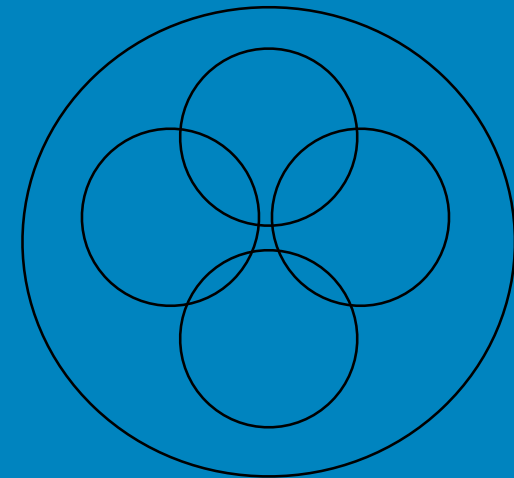

Validering

Hur kan man validera ett mått som innehåller inbördes olika variabler?

Att testa om samma resultat uppnås om utfallsmåttet delas upp och testas för varje ingående variabel

-
-
-
-

Studie 4

Slutsatser

- Patienter med sämre utfall hade vid initial bedömning:
  - Extremt självhat (11% förklarad varians)
  - Sämre psykosocial situation (3%)
  - Uppgav svårigheter i interpersonella relationer (3%)
  - Mer spontant själv (1%)
  - Mer ätstörningssymptom (1%)
  - Mer psykiatriska symptom (1%)

Studie 5

Metod

Steg 1. Explorativ fas

-Separata stegvisa regressioner i AN resp. BN:
OBV = 8 SASB-variabler, BV är utfall

Steg 2. Kontroll av baseline

-Samma regressioner igen men nu tvingas
baseline av resp. utfall in i modellen först

Studie 5

Differentiell prediktion
av utfall

Självkontroll, perfektionism, restriktivitet i AN
Negativ självbild vid BN

Hypotes: självkontroll predicerar utfall i AN, men
hat-kärlek i BN

Birgegård, Björck, Norring, Sohlberg, & Clinton (2009).
International Journal of Eating Disorders

Studie 5 Resultat

Grupp	Självbildsvariabel	Utfall	% varians	Σ
BN	Självhat	General Outcome	10%	10%
AN	Självkontroll		19%	
	Ignorera/försumma		7%	
	Skydda/ta hand om		9%	35%

Studie 5

Kontroll för baseline

Grupp	Självbildsvariabel	Utfall	% varians	Σ
BN	Baseline	General Outcome	10%	10%
AN	Baseline		32%	47%
	Skydda/ta hand om		8%	
	Ignorera/försumma	7%		

Studie 5

Slutsatser

- SASB självbild kan predicera utfall olika, och mest i AN
- Självkontroll centralt för AN
- Komplexa prediktionsmönster
- Baseline: hönan & ägget?

Hur beräkna reliabel, meningsfull förändring?

CS/RCI-analys i tre steg

1. Pålitligheten i förändringen mellan intake och 36 månaders uppföljning (RCI).
2. Förändringens kliniska signifikans (CS): åt vilket håll patienten har rört sig, hur nära patienten har kommit den normala fördelningen.
3. Leder till en kategorisering:
  - a) Deteriorated
  - b) No change
  - c) Improved
  - d) Normal

Reliable change index (RCI)

$$RCI = (X1 - X2) / S_{diff}$$

X1 = pretest score, X2 = posttest score

$$S_{diff} = \sqrt{2(SE)^2}$$

$$SE = s_1 \sqrt{1 - r_{xx}}$$

s₁ = SD normal population

r_{xx} = test-retest reliability or alpha

Clinical significance (CS)

Relationen mellan stickprov/patient och normal resp. klinisk population

ANOVA med CS/RCI-kategorierna som OBV, jämfört med diagnosförändring som OBV

	Diagnostisk förändring		CS / RCI Affiliation	
	<i>F</i>	<i>h2</i>	<i>F</i>	<i>h2</i>
EDI total	72.3	.30	112.8	.45
SCL63-total	55.2	.24	98.2	.41
General outcome	94.1	.39	92.1	.47
GAF: 36 mo	58.2	.25	49.2	.29